

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16.05.2018, sp. zn. 4 Tdo 456/2018, ECLI:CZ:NS:2018:4.TDO.456.2018.1

Číslo: 8/2019

Právní věta: Paděláním platebního prostředku se mimo jiné rozumí vyplnění či vyhotovení platebního prostředku bez oprávnění. U listinných příkazů k úhradě jde o případy, kdy pachatel např. zfalšuje příkaz k úhradě tím, že napodobí podpis disponenta s účtem. Při použití internetového bankovníctví a při transakcích uskutečněných v jeho rámci (například vyplnění a následné odeslání bankovního formuláře platebního příkazu) je podpis disponenta účtu při ověřování jeho totožnosti nahrazen různými zabezpečovacími metodami, mezi které patří mimo jiné i kombinace přístupového hesla a potvrzovacích (autorizačních) kódů zasílaných peněžním ústavem disponentovi na mobilní telefon, který je provázán s konkrétním účtem. Podpis příkazce je tak nahrazen použitím těchto ověřovacích metod a jejich neoprávněné překonání odpovídá zfalšování podpisu příkazce. Jestliže pachatel po překonání bezpečnostních prvků pronikl do systému internetového bankovníctví a bez oprávnění vyplnil bankovní formulář platebního příkazu a příkaz následně odeslal, vytvořil tak padělaný platební prostředek a jeho jednání vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu neoprávněného opatření, paděláním a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.05.2018

Spisová značka: 4 Tdo 456/2018

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Neoprávněné opatření, paděláním a pozměnění platebního prostředku

Předpisy: § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání nejvyššího státního zástupce podanému v neprospěch obviněného D. P. zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 3. 10. 2017, sp. zn. 13 To 347/2017, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 2 T 18/2017, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud v Chrudimi rozsudkem ze dne 11. 5. 2017, sp. zn. 2 T 18/2017, uznal obviněného D. P. vinným zločinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku, přečinem podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, jichž se dopustil tím, že v blíže nezjištěné době od ledna 2016 do 21. 4. 2016 v bytě poškozeného I. Š., na adrese XY, ve kterém v této době s poškozeným bydlel, si bez vědomí poškozeného opatřil číslo jeho bankovního účtu vedeného u UniCredit Bank, heslo a přístupový kód do internetového bankovníctví a zároveň si půjčil do užívání jeho mobilní telefon, který byl svázán s výše uvedeným účtem pro příjem ověřovacího hesla ke vstupu do internetového bankovníctví, posléze za užití výše uvedených prostředků dne 21. 4. 2016 za součinnosti své družky P. B. prostřednictvím veřejného počítače v Městské knihovně v XY vstoupil do internetového bankovníctví k výše uvedenému účtu, v němž zadal příkaz k platbě ve výši 7 000 Kč ve prospěch účtu, který je veden u Komerční banky, a. s., ve prospěch V. P., jejímž jediným disponentem je O. P., se kterou byl předem domluven, že peníze po připsání na účet vybere a předá mu je, k čemuž došlo dne 23. 4. 2016; dále uskutečnil téhož dne prostřednictvím platební karty k výše uvedenému účtu, kterou si od poškozeného počátkem dubna zapůjčil, tři bezhotovostní platby ve prospěch společnosti Vodafone, vždy ve výši 250 Kč, na dobítí kreditu mobilních telefonů, čímž způsobil poškozenému I. Š. škodu v celkové výši 7 750 Kč.

2. Za to byl obviněnému P. podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání čtyř let nepodmíněně. Podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku byl obviněný pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil soud obviněnému povinnost zaplatit poškozenému I. Š., bytem XY, na náhradě škody částku 7 750 Kč.

3. Citovaný rozsudek soudu prvního stupně napadl obviněný odvoláním a na jeho podkladě Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 3. 10. 2017, sp. zn. 13 To 347/2017, podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněného D. P. uznal vinným totožným jednáním, jako to před ním učinil soud prvního stupně, v němž ale spatřoval přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a přečin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Za to obviněnému podle § 230 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou let. Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku jej pro výkon uloženého trestu zařadil do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. obviněnému současně uložil povinnost zaplatit poškozenému I. Š., bytem XY, na náhradě škody částku 7 750 Kč.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Tento rozsudek soudu druhého stupně napadl nejvyšší státní zástupce dovoláním v neprospěch obviněného, přičemž jej opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

5. Nejvyšší státní zástupce namítá, že se nelze ztotožnit s právními závěry odvolacího soudu. Skutková zjištění totiž podporují závěr, že jednání obviněného bylo namísto posoudit podle ustanovení trestního zákoníku, která aplikoval nalézací soud.

6. Právní kvalifikace podle § 205 odst. 1 tr. zákoníku není pro případy neoprávněné komunikace pachatele s peněžním ústavem na dálku prostřednictvím elektronických prostředků a neoprávněného přístupu do internetového bankovníctví přílehavá a nereflektuje zcela způsob, jakým si pachatel opatřil peněžní prostředky poškozeného, resp. kterak způsobí poškozenému škodu. Pro sofistikovanější případy, kdy si pachatel neoprávněně přivlastní přístupové údaje do služby

internetového bankovníctví jiné osoby, zároveň si opatří i záznamové médium, na které je bankovním ústavem zaslán potvrzovací kód pro přístup do internetového bankovníctví, je zřetelně přiléhavější přirovnání k případům, kdy pachatel padělá nebo pozmění platební příkaz v listinné podobě a tento předloží bance. U takových situací přitom není zároveň pochybností o tom, že mají být posouzeny jako trestný čin podvodu.

7. Rozdíl mezi trestnými činy krádeže a podvodu spočívá v tom, že u krádeže se pachatel cizí věci zmocní, odejme ji z dispozice poškozeného, což se děje bez vědomí poškozeného, případně třetí osoby, která má věc v daném okamžiku v dispozici, zatímco u trestného činu podvodu poškozený, případně třetí osoba, věc, jež je předmětem útoku, pachateli dobrovolně vydá, což učiní sama v omylu, ať již vyvolaného pachatelem, či pachatelem využitého. V daném případě k odčerpání peněz došlo za plné kontroly poskytovatele účtu. Dojde tedy ke zcela dobrovolnému přesunu peněžních prostředků. Poskytovatele účtu obviněný uvedl v omyl v té skutečnosti, že je osobou oprávněnou disponovat s peněžními prostředky na účtu, resp. že příkaz k úhradě zadal skutečně klient peněžního ústavu, na základě čehož následně poskytovatel účtu peněžní operaci provedl.

8. K převodu peněžních prostředků v daném případě došlo na základě elektronického příkazu k úhradě (k zúčtování). Příkaz k zúčtování patří mezi bezhotovostní platební prostředky. Za platební prostředek je považován příkaz k zúčtování nejen v listinné podobě, ale také v podobě elektronických dat. Pokud je podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku poskytována ochrana příkazům k zúčtování v listinné podobě, jeví se zcela nelogické činit rozdíl mezi různými formami téhož platebního prostředku.

9. Paděláním platebního prostředku se mimo jiné rozumí rovněž vyplnění či vyhotovení platebního prostředku bez oprávnění. Jestliže obviněný vyplnil v internetovém bankovníctví formulář platebního příkazu, a příkaz následně po překonání bezpečnostních mechanismů banky odeslal, vytvořil naoko bezvadný platební příkaz. Učinil tak ovšem bez oprávnění. Tímto jednáním fakticky došlo k paděláním platebního příkazu. Odvolací soud tedy chybně vypustil ve prospěch obviněného oproti původnímu rozsudku nalézacího soudu právní kvalifikaci stíhaného skutku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku. K vyloučení souběžné kvalifikace i podle § 234 odst. 3 alinea druhá tr. zákoníku lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. [5 Tdo 732/2015](#).

10. V usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [4 Tdo 202/2013](#), na nějž poukazoval odvolací soud, byla právně řešena jen možnost souběhu trestného činu krádeže a trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací, nikoli to, proč je daný skutek posuzován jako krádež, a nikoliv jako podvod, resp. proč ve skutku není shledáván trestný čin neoprávněného opatření, paděláním a pozměnění platebního prostředku. Takové úvahy byly nad rámec uplatněných námitek v dovolání, a nestaly se tak předmětem posuzování Nejvyššího soudu.

11. Nejvyšší soud v minulosti již řešil obdobnou situaci v usnesení ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. [6 Tdo 1677/2011](#), kdy ve vztahu k právní kvalifikaci podle § 234 tr. zákoníku uvedl, že při home bankingu se paděláním projevuje v tom, že pachatel užije správných přihlašovacích a dalších údajů, bez vědomí klienta a banky, kdy platební prostředek je vydán jinou než oprávněnou osobou, což je prakticky shodné s paděláním příkazu k úhradě. V případě elektronického bankovníctví jsou znaky podpisu příkazce nahrazeny utajovanými přihlašovacími údaji, kdy jejich zneužití je rovno úspěšnému zfalšování podpisu příkazce.

12. Z výše uvedeného podle dovolatele vyplývá, že obviněný měl být uznán vinným ze spáchání zločinu neoprávněného opatření, paděláním a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku, přečinu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Přísnějšímu právnímu posouzení měl taktéž odpovídat úhrnný trest, jenž měl být uložen podle ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejprísněji trestný. Pokud tak odvolací soud

neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou naplňující dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

13. Obviněný prostřednictvím své obhájkyne ve vyjádření k dovolání mimo jiné uvedl, že pokud se jedná o právní posouzení, je především nezbytné zvážit, kdo je poškozeným a koho pachatel uvádí případně v omyl či mu zamlčuje podstatné skutečnosti v úmyslu se na jeho úkor obohatit a zda dochází k padělání či pozměnění platebního prostředku.

14. Podle obviněného je v dané věci přílehavější právní kvalifikace použitá odvolacím soudem. Obviněný totiž společně s P. B. si s vědomím poškozeného či bez jeho vědomí vzali mobilní telefon, přihlašovací údaje a bez jakéhokoliv pozměnění platebního prostředku získali neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (tedy k internetovému bankovníctví). V daném případě je také otázkou, zda si částku skutečně ponechali, nebo či si ji ponechala paní P.

15. Znaky trestného činu podvodu podle ustanovení § 209 odst. 1 tr. zákoníku jsou již obsaženy v ustanovení § 230 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Nelze tak uvažovat, že by byly naplněny současně znaky dvou výše uvedených trestných činů, když jednání mělo spočívat v překonání bezpečnostního opatření a získání neoprávněného přístupu k počítačovému systému, a nikoliv v tom, že uvedli v omyl bankovní ústav, že se jedná o oprávněnou osobu. Principem internetového bankovníctví či vůbec neoprávněného použití platební karty je, že peněžní ústav neodpovídá za to, že majitel účtu či platební karty svou neopatrností či i bez své viny umožní případnému pachateli zneužít přístupové kódy, hesla či platební karty, než dojde k zablokování.

16. Z uvedených důvodů má obviněný za to, že právní kvalifikace použitá odvolacím soudem je pro daný případ přílehavější a pro pachatele příznivější. Obhajoba však zdůrazňuje, že obviněný popírá vinu od samého počátku.

III.

Přípustnost dovolání

17. Nejvyšší soud nejprve konstatoval, že dovolání nejvyššího státního zástupce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 3. 10. 2017, sp. zn. 13 To 347/2017, je přípustné z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, 2 písm. a) tr. ř. Nejvyšší státní zástupce je podle § 265d odst. 1 písm. a) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného). Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal nejvyšší státní zástupce ve lhůtě uvedené v ustanovení § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.

18. Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3, 4 tr. ř. z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích ze dne 3. 10. 2017, sp. zn. 13 To 347/2017, i řízení mu předcházející, a to v rozsahu odpovídajícím uplatněným dovolacím námitkám. Po přezkoumání dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání nejvyššího státního zástupce je důvodné.

IV.

Důvodnost dovolání

19. Námitky nejvyššího státního zástupce, které lze podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., spočívají v jeho tvrzení, že obviněný měl být uznán vinným ze spáchání zločinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku, přečinu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku.

20. Trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo padělá nebo pozmění platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, nebo kdo padělaný nebo pozměněný platební prostředek použije jako pravý nebo platný. V tomto odstavci v jeho první alinee je postihováno jednání, kdy pachatel přímo platební prostředek padělá nebo pozmění v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, kdežto v alinee druhé jednání, kdy pachatel již padělaný a pozměněný platební prostředek použije jako platný a pravý, aniž by ho sám padělal nebo pozměnil. Jestliže tedy pachatel sám nebo jako spolupachatel platební prostředek padělá nebo pozmění v úmyslu použít jej jako platný nebo pravý, dopouští se pouze trestného činu podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku, i když jej pak sám takto použije, neboť jde jen o realizaci úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, který zde byl již v době jeho padělání nebo pozměnění.

21. V posuzovaném případě obviněný jím padělaný platební prostředek použil k bezhotovostní platbě a současně způsobil na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Jednání obviněného naplnilo v jednočinném souběhu zákonné znaky obou trestných činů, tedy podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku a neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku, a to i přesto, že z cizího účtu byla neoprávněně odčerpána částka jen ve výši 7 750 Kč.

22. Obviněný si totiž zapůjčil platební kartu poškozeného, stejně jako jeho mobilní telefon, kdy si zároveň bez vědomí poškozeného opatřil veškerá přístupová hesla do internetového bankovníctví, a jeho jménem se tak do internetového bankovníctví přihlásil, kde vytvořil falešný elektronický příkaz k úhradě. Obviněný tím uvedl v omyl banku, která na základě padělaného příkazu k úhradě provedla příslušnou bezhotovostní platební transakci, a to v domnění, že transakci provedla oprávněná osoba. Obviněný využil toho, že banka má vůči klientovi nastaveny určité ochranné prvky k přístupu do internetového bankovníctví a k provedení příkazu k úhradě (např. vytvoření specifického hesla pro majitele účtu, zasílání potvrzovacích číselných kódů SMS zprávami atd.). Obviněný tak neoprávněně užil heslo svěřené majiteli účtu k přístupu do internetového bankovníctví, vyplnil elektronický platební příkaz, který potvrdil kódem, jenž platební ústav zaslal na číslo telefonu provázaného s tímto konkrétním účtem. Tím obviněný porušil nejen zájem na řádném fungování bezhotovostního platebního styku, ale také zájem na ochraně majetku. Dále je třeba podotknout, že znaky trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku nepokrývají okolnosti, že na jedné straně došlo k obohacení pachatele nebo jiné osoby, ani okolnost, že na druhé straně byla způsobena škoda.

23. Příkaz k úhradě je bezpochyby platebním prostředkem, neboť na jeho základě dochází k realizaci peněžní transakce. Pokud je za platební prostředek považován příkaz k úhradě v listinné formě, logicky za něj musí být považován i příkaz k úhradě v elektronické podobě. Jestliže je pak podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku poskytována ochrana platebním příkazům v listinné formě, bylo by zjevně neopodstatněné a nelogické činit rozdíl mezi různými formami téhož platebního prostředku. Obzvláště s ohledem na společenský vývoj a technický pokrok, na které musí právo a soudy taktéž reagovat. Celkový počet elektronických příkazů k úhradě v rámci elektronizace společnosti roste na úkor příkazů v listinné podobě, jejichž využívání v posledních letech strmě klesá. Společenskému zájmu na bezpečnosti a spolehlivosti hotovostních a bezhotovostních platebních prostředků, jako základu bezpečného peněžního styku, je tak poskytována ochrana právě prostřednictvím ustanovení § 234 tr. zákoníku. Nejvyšší soud v tomto ohledu zcela souhlasí s argumenty nejvyššího státního zástupce uvedenými v dovolání. Nelze připustit, aby ochrana bezhotovostních platebních prostředků byla oslabena jen z důvodu jejich jiné formy, spočívající v zadávání příkazů k úhradě za užití elektronických dat, a nikoli v listinné podobě.

24. Ve vztahu k § 234 tr. zákoníku je nutno uvést, že předmětem ochrany jsou mj. české i jiné tuzemské platební prostředky (elektronické peníze, příkazy k zúčtování apod.). Paděláním platebního

prostředku se mimo jiné rozumí rovněž vyplnění či vyhotovení platebního prostředku bez oprávnění. V případě listinných příkazů k úhradě se jedná o případy, kdy pachatel zfalšuje příkaz k úhradě tím, že napodobí podpis disponenta s účtem. U internetového bankovníctví není možno pro přístup do internetového bankovníctví, popř. pro schválení příkazu k úhradě aplikovat něčí podpis. Podpis disponenta účtu tak nahrazuje právě jemu peněžním ústavem svěřené heslo a potvrzovací kódy zaslané peněžním ústavem na mobilní telefon disponenta, který je provázán s konkrétním účtem. Jestliže tedy obviněný vyplnil v internetovém bankovníctví, po překonání bezpečnostních prvků, bankovní formulář platebního příkazu a příkaz následně odeslal, vytvořil tak bezvadný platební prostředek. Učinil tak ovšem bez oprávnění, protože není disponentem tohoto účtu podle smlouvy mezi disponentem a peněžním ústavem, a bez vědomí klienta. Jedná se o totožný případ, jako by obviněný užil písemného příkazu k úhradě s tím, že k němu neměl podpisové právo. V případě elektronického bankovníctví jsou znaky podpisu příkazce nahrazeny právě utajovanými přihlašovacími údaji, kdy jejich zneužití je rovno úspěšnému zfalšování podpisu příkazce (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. [6 Tdo 1677/2011](#)). Tímto jednáním obviněného fakticky došlo k padělání platebního příkazu. Odvolací soud tedy chybně ve prospěch obviněného vypustil právní kvalifikaci stíhaného skutku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku.

25. Trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho jiného v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

26. Z provedeného dokazování je zřejmé, že si obviněný pořídil přístupové údaje do internetového bankovníctví (přihlašovací jméno, heslo, PIN kód) poškozeného a mobilní telefon poškozeného, na který je bankovním ústavem zasílán potvrzovací kód pro přístup do internetového bankovníctví a kód pro potvrzení platebního příkazu. Obviněný pak za použití těchto údajů vstoupil do internetového bankovníctví poškozeného a zadal elektronický platební příkaz, čímž poškozenému způsobil škodu nikoli nepatrnou. Zároveň uvedl v omyl banku tím, že užil přístupové údaje do internetového bankovníctví, čímž se vydával za oprávněného uživatele, tedy poškozeného. Obviněný tudíž neoprávněně za poškozeného zadal elektronický příkaz k úhradě, který potvrdil obdrženým kódem, jenž je peněžním ústavem odesílán podle smlouvy na klientovo telefonní číslo, se kterým ovšem neoprávněně nakládal obviněný. K odčerpání peněz došlo za plné kontroly poskytovatele účtu a služby přímého bankovníctví nad napadeným bankovním účtem. Poskytovatel účtu přesně ví, kdy dojde k transakci, a tuto transakci zrealizuje. Banka tak zcela dobrovolně přesunula peněžní prostředky z jednoho bankovního účtu na jiný, neboť předpokládala, že tento příkaz k úhradě byl zadán klientem, neboť podle smlouvy může pouze on zadávat platební příkazy a pouze on má k dispozici údaje nezbytné pro vstup do internetového bankovníctví a pro odesílání potvrzení příkazu k úhradě, které jsou, opět podle smlouvy, zasílány na jím užívané telefonní číslo. Tím, že obviněný užil přihlašovací údaje, které byly peněžním ústavem podle smlouvy poskytnuty pouze poškozenému, a opatřil si mobilní telefon poškozeného, na který byly zaslány potvrzující kódy ke vstupu do internetového bankovníctví a k provedení příkazu k úhradě, se fakticky vydával za poškozeného, jakožto jediného disponenta účtu, a neoprávněně autorizoval jeho podpis. Poskytovatel účtu neměl žádný důvod předpokládat, že se do internetového bankovníctví nepřihlásil a nezadal příkaz k úhradě klient, s odkazem na to, že byla vytvořena celá řada bezpečnostních opatření, aby tyto operace mohla provést jen oprávněná osoba (znalost hesla k internetovému bankovníctví, znalost PIN kódu, dispozice s mobilním telefonem, kam jsou zasílány potvrzující kódy). Nelze se tedy ztotožnit s odůvodněním odvolacího soudu, který kvalifikoval jednání obviněného jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jelikož peněžní ústav byl obviněným uveden v omyl, na základě kterého došlo k přesunu peněžních prostředků z účtu poškozeného.

27. Vzhledem k výše uvedenému pak nelze dovozovat, že by trestný čin podvodu byl vedlejším, málo významným produktem základního trestného činu a aplikace tzv. faktické konzumpce, jakožto

výjimka ze zásady, že každý čin má být posouzen podle všech ustanovení trestního zákoníku, jehož znaky naplňuje, nepřicházela v úvahu. Proto měl Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v daném případě posoudit jednání obviněného jako trestný čin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první tr. zákoníku a zároveň jako trestný čin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku (viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [4 Tdo 812/2013](#), sp. zn. [3 Tdo 1027/2011](#), sp. zn. [7 Tdo 788/2011](#), sp. zn. [3 Tdo 824/2012](#), sp. zn. [7 Tdo 176/2003](#)).

28. Nejvyšší soud se nemůže ztotožnit s názorem obviněného, že znaky trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku jsou již obsaženy v ustanovení § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Objektem trestného činu podvodu dle § 209 odst. 1 tr. zákoníku je cizí majetek. Z výše uvedeného je zřejmé, že obviněný uvedl peněžní ústav v omyl (tím, že se přihlásil, užil přihlašovací údaje poškozeného do internetového bankovníctví a vydává se za jeho osobu, převedl peněžní prostředky na jiný účet) za účelem svého obohacení a současného způsobení škody poškozenému. Oproti tomu objektem trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku je důvěrnost, integrita a dostupnost počítačových dat a systémů. Okolnost, že obviněný zneužil těchto dat a systémů tím, že si od poškozeného neoprávněně obstaral přihlašovací údaje a hesla ke vstupu do internetového bankovníctví, kterých poté užil k přihlášení do tohoto systému, s úmyslem získat neoprávněný prospěch, naplňuje skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Nelze tak přistoupit na argumentaci obviněného obsaženou ve vyjádření k dovolání, neboť se jedná o zcela odlišné trestné činy, které chrání odlišné zájmy, a není proto žádným způsobem vyloučena možnost aplikovat příslušné skutkové podstaty vedle sebe v jednočinném souběhu. Nepřichází v úvahu ani aplikace tzv. faktické konzumpce, jelikož se zde u žádného z nich nejedná o vedlejší trestný čin.

29. Na základě výše uvedených zjištění a závěrů Nejvyšší soud jako soud dovolací shledal podané dovolání nejvyššího státního zástupce důvodným, a proto zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 3. 10. 2017, sp. zn. 13 To 347/2017, jakož i všechna obsahově navazující rozhodnutí, jež v důsledku tohoto rozhodnutí pozbyla svého podkladu (§ 265k odst. 1, 2 tr. ř.). Nejvyšší soud pak přikázal Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl (§ 265l odst. 1 tr. ř.), přičemž je ve smyslu ustanovení § 265s odst. 1 tr. ř. vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud.